

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rudolphi Goclenii Exercitationes et disputationes ethicae & politicae

Goclenius, Rudolph

Marpurgi Cattorum, 1601

VI. An quaelibet natura appetat bonum?

[urn:nbn:de:bsz:31-109121](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109121)

Quare accipienda est sententia Aristotelis non simpliciter, sed comparatè. Juvenes ignari vitæ & incontinentes minus idonei sunt auditores Ethicorum, nempe si cum aliis conferrantur, qui jam suos affectus rationis magisterio subjecerant: & distinguendum inter incontinentes incurribiles, seu desperatæ salutis (ἀνίατος) & sanabiles. Illi nō sunt fictuosi auditores philosophiæ moralis: Hi esse possunt.

VI.

An qualibet natura appetat bonum?

Affirmatur.

AFFIRMATIO est Aristotelis & philosophorum qui ante eum fuerunt. Ordinatæ enim sunt res ad finem, qui rationem habet boni: & speciatim objectum voluntatis est bonum. Sed inquis, multi homines feruntur ad scelera. Judas Iscarioth appetit mortem, quæ sua natura mala est, cùm dissolvat compositum. Habens febrem ardentem appetit sæpè id, quod morbo est noxium. Ergo non omnia bonum appetunt. Hic respondendum ad antecedens: Ea mala appetuntur sub ratione bonorum. Judas appetit mortem ut bonam: putat enim melius esse, non esse, quàm malè esse, vitam abruptam, quàm malè sibi consciam vivere. Abesse à malo, & malum aliquod evitare est non parvum bonum.

R 2

ut est

ut est in Rhetoricis Aristotelis. Et cum febriliter
 conflictans in æstu appetit Zythum frigidum,
 quod etsi ratio bonum esse non iudicat, sed
 malum: sensui tamen bonum est. Omnia igitur
 appetunt bonum: sive sit simpliciter bo-
 num, sive alicui bonum: sive sit absolutum bo-
 num, sive comparatum, & aliò relatum: sive
 sit naturale bonum, sive morale bonum: sive
 sit verum solidumque bonum, sive apparen-
 sive sit natura bonum, sive opinione: sive sit
 per se bonum, sive per accidens. De triplici
 bonitate vide Scalig. exerc. 307. sect. 27. &
 eundem de duplici pulcro, ex. 300. sect. 4.

VII.

*An divisio Peripateticorum bona sit: Alia bona
 sunt animi: alia corporis: alia fortuna?*

Videtur negandum.

PERIPATETICORUM familia solet divi-
 dere bona in bona animi, corporis & for-
 tunæ, divitias, amicos, honores, & similia
 vocans bona fortunæ, quòd magis causæ all-
 cujus incertæ beneficio, quàm natura vel in-
 dustria humana comparari queant. Atque sic
 divisio ista λογική non est. Priora enim duo
 membra sunt subjecta: Posterius causa effi-
 ciens, quòd fortuna credatur ea elargiri. Tum
 autem logica fuerit, si pro τὸ Fortunæ furas
 Externa (τὰ ἐξωτά.) Fortuita enim, quæ illi vo-
 cant,